

Vaccination – covid-19

Covid-19

Covid-19 är en sjukdom orsakad av viruset SARS-CoV-2. Äldre och personer med underliggande sjukdomar har störst risk att bli allvarligt sjuka.

Vaccination mot covid-19 ska ges enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer:

[Rekommendationer för vaccination mot covid-19 — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

Hösten 2025 erbjuds rekommenderade grupper vaccin mot covid-19 från 14 oktober.

Vaccination av personer på särskilt boende (SÄBO) kan påbörjas tidigare.

Sedan augusti 2023 bedöms ovaccinerade personer, utan nedsättning av immunförsvaret, få ett fullständigt skydd av en dos vaccin.

Rekommendationer om vaccination mot covid-19:

Folkhälsomyndigheten rekommenderar en dos vaccin mot covid-19 årligen till dessa grupper:

- Personer 75 år och äldre
- Personer 50-74 år med någon av följande riskfaktorer:
 - hjärt-kärlsjukdom (högt blodtryck som enda diagnos ingår inte)
 - kronisk lungsjukdom, svår astma
 - diabetes typ 1 eller 2
 - lever- eller njursvikt
 - nedsatt immunförsvaret
 - Sjukdom som leder till nedsatt lungvolym eller lungfunktion, såsom neuromuskulär sjukdom eller BMI över 40.
- Personer 65-74 år med dagliga omsorgsinsatser i hemmet eller som bor på särskilt boende.
- Personer 18 år och äldre med nedsatt immunförsvaret på grund av sjukdom, behandling eller annat tillstånd (till exempel njursvikt, behandling mot cancer eller autoimmun sjukdom och Downs syndrom. Graviditet ingår inte), se [Information om covid-19-vaccin till personer med nedsatt immunförsvaret — Folkhälsomyndigheten](#)
- Personer som inte omfattas av definitionerna ovan, men har en svår grundsjukdom eller uttalad skörhet som gör att covid-19 riskerar att bli en allvarlig sjukdom.

Vaccination mot covid-19 för personer som inte omfattas av rekommendationen:

Vaccin är ett läkemedel och kan ordineras av läkare även till personer som inte omfattas av en rekommendation efter individuell bedömning.

Vaccin:**Comirnaty LP.8.1 (Pfizer-BioNTech), mRNA-vaccin:**

Godkänt från 12 års ålder. Godkänt för vaccination till gravida.

Dosering: 0,3 ml som intramuskulär injektion. Ej godkänt för subkutan administrering.

För mer information inkl hållbarhet, förvaring och hantering, se [Comirnaty LP.8.1 \(Injektionsvätska, dispersion 30 mikrog/dos\)](#) • [FASS-text](#) | [FASS Vård](#)

Hälsodeklaration:

Ska fyllas i inför vaccination, se [BLA-21719-v.13.0 Vaccination - Hälsodeklaration vaccination mot Covid-19, säsongsinfluensa och pneumokocker](#).

Varningar och försiktighet:

- Undvik vaccination under pågående infektion med feber.
- Överkänslighet mot någon av vaccinetns beståndsdelar.
- Vid kronisk inflammation eller autoimmun sjukdom i aktivt skede, eller svårare autoimmun sjukdom som SLE, MS eller myastenia gravis hänvisas personen till behandlande läkare för ställningstagande till vaccination.

Beakta:

- **Om personen använder blodförtunnande läkemedel**, se DocPoint [STY-21813-v.10.0 Vaccination - Blodförtunnande behandling](#). För att minska risken för blödningskomplikationer ges vaccinationen i deltoideusmuskeln och att insticksstället komprimeras i 5 minuter efter given vaccination.
- **Vid vaccination ska det finnas tillgänglig anafylaxiberedskap**, se DocPoint [STY-21722-v.5.0 Vaccination - Generella direktiv för behandling av anafylaxi vid vaccin](#). Personer som tidigare fått en kraftig reaktion efter vaccination eller som har haft anafylaktisk reaktion av läkemedel som krävt sjukhusvård hänvisas till allergimottagningen via remiss för ställningstagande till vaccination.

Vaccination av personer med tidigare svår allergisk reaktion mot läkemedel:

Personer som tidigare haft svår allergisk reaktion mot läkemedel, dvs att den krävt behandling på akutmottagning eller inläggning på sjukhus, kan vara aktuella för vaccination på Allergimottagningen på Visby Lasarett via konsultremiss.

T ex svår allergisk reaktion i samband med tidigare vaccinering, injicerade läkemedel, upprepade anafylaxier mot peroralt läkemedel eller systemisk mastocytos.

Om man har haft en svår allergisk reaktion mot PEG/polysorbat eller polyoxyl 35 ricinolja avvaktas med att ge vaccin mot covid-19.

Biverkningar:

Vanliga: Lokal smärta över injektionsområdet, huvudvärk, illamående, muskel- eller ledvärk.

Sällsynt: Akut perifer facialisparese, myocardit och pericardit.

Kombination med andra vaccin:

Comirnaty kan ges samtidigt med ett eller flera andra inaktiverade och levande försvagade vacciner, som till exempel influensa- och pneumokockvaccin.

Det finns begränsad erfarenhet av samtidig vaccination mot covid-19 och vaccination mot herpes zoster (förstärkt eller levande försvagat vaccin) och ska därför inte ges samtidigt; separeras fem dagar.

Flera vaccin administrerade samtidigt ökar risken för biverkningar, vilket är särskilt viktigt vid vaccination av sköra personer och vid vaccination av gravida. Till gravida rekommenderas inte fler än två vaccin samtidigt på grund av risken för feber.

Dokumentation i patientjournal:

Ordination och administrering av vaccin mot covid-19 dokumenteras under fliken Vaccinationer i Läkemedelsjournalen i TakeCare, se [STY-24656-v.8.0 Vaccinationer - Dokumentation TakeCare](#)

Vem får ordinera vaccin?

Bestämmelser om ordination, iordningställande och administrering av läkemedel för vaccination, vg se:

- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2017:37) om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården,
- Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2020:81) om behörighet för sjuksköterskor att ordinera läkemedel för vaccination mot sjukdomen covid-19, och
- Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2018:43) om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel

Läkare har ordinationsrätt.

En sjuksköterska som har genomgått antingen specialistutbildning till distriktssköterska eller specialistutbildning inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar har behörighet att ordinera läkemedel för vaccination enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Sjuksköterskor som har gått en utbildning inom området får ordinera vaccin till vuxna enligt vissa av de nationella vaccinationsprogrammen. Det är verksamhetschefen som ansvarar för att det göra en bedömning av utbildningen. Bedömningen ska dokumenteras, se [BLA-24690-v.8.0 Vaccination - Behörighet till sjuksköterska att ordinera vaccin inom Region Gotland](#)

Biverkansrapportering:

Vid biverkan av covid-vaccination ska biverkansrapportering göras till Läkemedelsverket enligt ordinarie rutin via länk <https://www.lakemedelsverket.se/sv/rapportera-biverkningar/lakemedel>